

TEZA:

Obwiniona radca prawny złożyła wniosek egzekucyjny w imieniu klienta przeciwko dłużnikowi, podając nieprawdziwy adres dłużnika, mając wiedzę co do faktycznego adresu działalności dłużnika, czym naruszyła przepisy dotyczące możliwości wyboru komornika przez wierzyciela. Takim działaniem obwiniona naruszyła obowiązek wykonywania czynności zawodowych w sposób rzetelny, co uzasadniało wymierzenie kary pieniężnej w kwocie 5000 zł.

Sygn. akt: WO-64/22

ORZECZENIE

z dnia 28 lipca 2022 r.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie**w składzie:**

Przewodniczący: S WSD Krzysztof Górecki
Sędziowie: S WSD Leszek Krupa (sprawozdawca)
S WSD Katarzyna Drożdż-Najbor
Protokolant: Piotr Ciepiński

po rozpoznaniu w dniu 28 lipca 2022 r. w Warszawie na rozprawie,
sprawy radcy prawnego A. B., wpisanej na listę radców prawnych prowadzoną przez Radę Okręgowej Izby Radców Prawnych (...),

obwinionej o popełnienie przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 06.07.1982 r. o radcach prawnych w związku z art. 6 i art. 12 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego oraz w zw. z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych w zw. z art. 844 § 1 k.p.c., art. 889 § 1 k.p.c. i art. 895 § 1 k.p.c.,

na skutek odwołania obrońcy obwinionej z dnia 15 lutego 2022 roku od orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych z dnia 7 grudnia 2021 roku w sprawie sygn. D 106/21,

orzeka:

1. utrzymuje w mocy zaskarżone orzeczenie,

2. na podstawie art. 70⁶ ust. 2 zdanie pierwsze ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych zasądza od radcy prawnego A. B. koszty postępowania przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym w zryczałtowanej wysokości 1.800,00 (słownie: jeden tysiąc osiemset) złotych płatne na rzecz Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie.

Uzasadnienie

Pismem z dnia 5 lutego 2020 roku Prokurator Prokuratury Okręgowej przekazał do Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych („OIRP”) wiadomość e-mail Pana S. K. („pokrzywdzony”) z dnia 28 stycznia 2020 roku, w której wskazał on na możliwie nieprawidłowe wykonywanie obowiązków zawodowych przez r. pr. A. B. („obwiniona”) i popełnienie w ten sposób przewinienia dyscyplinarnego polegającego na wskazaniu we wniosku o wszczęcie egzekucji należności pieniężnej dochodzonej wobec pokrzywdzonego w imieniu klienta obwinionej – (...) S.A. adresu pokrzywdzonego, pod którym nigdy nie zamieszkiwał i nigdy nie prowadził działalności gospodarczej.

Orzeczeniem z dnia 7 grudnia 2021 r. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny OIRP (dalej: „OSD”) uznał obwinioną winną tego, że w okresie nie wcześniej niż 12 lutego 2019 r. oraz nie później niż 26 kwietnia 2019 r. w imieniu wierzyciela (...) S.A., złożyła do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w wniosek egzekucyjny przeciwko dłużnikowi S. K., wskazując jako adres dłużnika ul. (...), mający uzasadniać właściwość miejscową komornika - w sytuacji gdy przedmiotowy adres nie jest i nigdy nie był jednym z adresów dłużnika a ww. radca prawny miała wiedzę co do faktycznego adresu prowadzenia działalności przez dłużnika - czym naruszyła obowiązek wykonywania czynności zawodowych w sposób rzetelny, sumienny oraz z należytą starannością uwzględniając profesjonalny charakter działania, a także naruszając przepisy prawa dotyczące możliwości wyboru komornika przez wierzyciela, to jest popełniła czyn z art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6.07.1982 r. o radcach prawnych w związku z art. 6 i art. 12 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego oraz w związku z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych (Dz. U. poz. 771, z późn. zm) w związku z art. 844 § 1 k.p.c., art. 889 § 1 k.p.c. i art. 895 § 1 k.p.c. OSD wymierzył obwinionej karę pieniężną w kwocie 5.000 złotych i obciążył obwinioną kosztami postępowania w I instancji w kwocie 2.000 złotych.

Od powyższego orzeczenia w całości w ustawowym terminie odwołanie złożył obrońca obwinionej, na swoją korzyść i zaskarżając orzeczenie w całości, zarzucając orzeczeniu OSD:

1) obrazę prawa procesowego mającą bezpośredni wpływ na treść wydanego orzeczenia, tj. art. 7 k.p.k. w zw. z art. 74¹ pkt 1 ustawy o radcach prawnych poprzez dowolną, a nie swobodną, sprzeczną z zasadami logiki i doświadczenia życiowego ocenę wyjaśnień obwinionej odmawiając im waloru wiarygodności w sytuacji, gdy stan faktyczny opisany przez obwinioną był spójny, logiczny, znajdujący odzwierciedlenie w zgromadzonym w sprawie rzeczowym materiale dowodowym, który to Sąd ocenił jako „wiarygodne źródło dowodowe”, co poddając analizie przez pryzmat doświadczenia życiowego a nade wszystko zawodowego jednoznacznie przemawiało za uznaniem w/wskazanych wyjaśnień jako zasługujące na przyznanie wiarygodności, przy jednoczesnym braku podstawą do zajęcia odmiennego stanowiska, a winno skutkować poczynieniem ustaleń na podstawie niniejszego dowodu w zakresie stanu faktycznego przedmiotowej sprawy;

- w konsekwencji w/wskazanych uchybień materii proceduralnej zarzucono:

2) błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego orzeczenia, który miał wpływ na treść wydanego orzeczenia, a który przejawiał się poprzez:

a) nieuprawnione i sprzeczne z zasadami doświadczenia życiowego przyjęcie, iż obwiniona podjęła stałą strategię egzekucji należności w sposób, co najmniej uwłaczający godności zawodu radcy prawnego, w sytuacji gdy zgromadzony materiał dowodowy w niniejszej sprawie kreujący stan faktyczny w żaden sposób nie wskazuje, jakoby obwiniona mogła dopuścić się czynności, które mogłyby wskazywać, iż rozważania Sądu I instancji są słuszne;

b) bezpodstawne uznanie, iż obwiniona jako profesjonalista była jedyną osobą odpowiedzialną za sprawdzenie prawdziwości danych wskazanych w złożonych do Komornika Sądowego we wniosku egzekucyjnym adresów dłużnika, w sytuacji gdy Komornik Sądowy jako funkcjonariusz publiczny jest uprawniony, a przede wszystkim obowiązany do zweryfikowania tychże danych w szczególności adresów dłużników.

Obrońca obwinionej wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia i uniewinnienie obwinionej od zarzucanego jej czynu.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

WSD nic dopatrył się naruszeń przepisów prawa, które zobowiązany był badać z urzędu.

Na wstępie WSD podziela ustalenia faktyczne OSD oraz przyjętą przez OSD kwalifikację prawną, a także ostatecznie przyjętą subsumpcję.

Odnosząc się do zarzucanych przez obwinioną naruszeń procedury, w istocie związanych z oceną dowodów i ustaleniami stanu faktycznego, zarzuty obwinionej są oczywiście niesłuszne.

Zarzut sformułowany w pierwszej kolejności jest niespójny z materiałem zgromadzonym w aktach sprawy. Nie jest bowiem tak, iż OSD uznał pisemne wyjaśnienia obwinionej za wiarygodne źródło dowodowe - przeciwnie, OSD nie dał wiary tym wyjaśnieniom obwinionej, co jasno wynika z lektury uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia. Trudno bowiem w realiach niniejszej sprawy zasadnie uznać, iż obwiniona nie miała obowiązku weryfikować adresu zamieszkania dłużnika. Z dokumentów zgromadzonych w sprawie jednoznacznie wynika, iż na etapie pozwu składanego do Sądu obwiniona posiadała prawidłowy adres dłużnika (ujawniony także w CEIDG) i tak wskazała (prawidłowo) Sądowi rozpoznającemu powództwo jej klienta. Obwiniona twierdziła, iż inny adres do wskazania we wniosku egzekucyjnym otrzymała od swojego mocodawcy, ale twierdzenie takie nie jest podparte żadnym dowodem (dokumentowym lub osobowym). Słusznie zatem należy przyjąć, iż powyższe stanowisko obwinionej jest wyłącznie jej przyjętą linią obrony. W sprawie nie zostały bowiem przedłożone dowody, z których wynikałoby, iż mocodawca obwinionej wskazywał jej jakikolwiek inny adres niż posiadany przez nią wcześniej. Co więcej, nawet gdyby teoretycznie przyjąć, iż mocodawca obwinionej faktycznie taki adres jej wskazał, to w okolicznościach sprawy nie prowadziłyby to wydania innego orzeczenia niż zapadło w sprawie. Obwiniona bowiem - działając profesjonalnie i rzetelnie - miałaby bowiem obowiązek wyjaśnić ze swoim klientem przyczynę wskazania adresu dłużnika znajdującego się w innej części kraju, nieujawnionego w CEIDG (także w czasie składania wniosku o wszczęcie egzekucji) i nieznajdującego potwierdzenia w innych dokumentach. Obwiniona nawet nie usiłowała jednak twierdzić, że podjęła jakiegokolwiek akty staranności, a jedynie podnosiła, że jest związana wskazaniem swojego klienta oraz nie ma obowiązku weryfikowania podawanych jej informacji. Stanowisko takie jest oczywiście niezasadne i prowadzi do wniosku, iż obwiniona nie do końca prawidłowo rozumie swoje obowiązki jako profesjonalnego pełnomocnika oraz osoby wykonującej zawód zaufania publicznego. Nie jest do pogodzenia z zasadami takiego zawodu bezkrytyczne i bezrefleksyjne wykonywanie woli swojego klienta, która to wola godzi w porządek prawny i już na pierwszy rzut oka winna budzić wątpliwości co do prawdziwej motywacji.

Sformułowany zarzut dotyczący błędnego ustalenia stanu faktycznego w taki sposób, iż nieuprawnionym było przyjęcie, że obwiniona podjęła stałą strategię egzekucji należności w sposób, co najmniej uwłaczający godności zawodu radcy prawnego, nie okazał się słuszny. Mając

na uwadze treść wyjaśnień obwinionej (gdzie wskazuje, iż podjęła się reprezentacji klienta masowego), przedłożone przez obwinioną przykładowe umowy (gdzie otrzymywała stale umówione wynagrodzenie - relatywnie niewysokie) oraz okoliczności dotyczące prowadzenia spraw w innych postępowaniach, pozwalają na przyjęcie, iż takie działanie, jakie było poczynione przez obwinioną w niniejszej sprawie, istotnie było działaniem podejmowanym na szerszą skalę. Być może dyskusyjnym jest to, czy działanie takie stanowiło „stałą strategię” i być może, aby przyjąć to za pewnik, należałoby przeprowadzić szersze dochodzenia, które jednakowoż było całkowicie zbędne dla wyniku postępowania. Bez względu bowiem na to, czy działanie obwinionej było stałą strategią, czy też nie, nie wpływa to na ocenę jej zachowania w niniejszej sprawie, które w sposób niebudzący wątpliwości stanowi delikt dyscyplinarny i nie zmieniałyby tego nawet odmienna ocena stanu faktycznego w tym niewielkim fragmencie.

Oczywiście nie mógł też odnieść skutku zarzut dotyczący statusu komornika sądowego oraz konieczności weryfikacji przez tegoż wskazanego przez pełnomocnika wierzyciela adresu zamieszkania dłużnika. Nie wchodząc w obowiązek komornika sądowego (albowiem nie jest to przedmiotem postępowania), w sprawie nie zarzucano obwinionej, iż była jedynym podmiotem, który miał weryfikować adres dłużnika, ale iż nie dopełniła obowiązków zawodowych, w ogóle nie weryfikując tego adresu i wskazując adres niewłaściwy, pomimo że wiedziała, jaki adres dłużnika był adresem prawidłowym. Nie ma żadnego znaczenia dla wyniku niniejszego postępowania to, czy komornik sądowy należycie wykonywał swoje obowiązki, albowiem rolą organu korporacyjnego jest wyłączenie ocena wadliwości (lub nie) działania radcy prawnego (a nie innych podmiotów), co też miało miejsce w niniejszej sprawie.

Na podstawie art. 70⁶ ust. 1 i 2 ustawy o radcach prawnych w związku z § 1 ust. 1 pkt 2 oraz §3 ust. 2 uchwały Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 20 marca 2015 roku nr 86/IX/2015 w sprawie określenia wysokości zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego obciążono obwinioną kosztami postępowania odwoławczego w wysokości 1.800 złotych, stosując zakreślony przez wskazaną uchwałę wymiar zryczałtowanych kosztów (od 1.000 zł do 3.000 zł) i zasądzając je na rzecz Krajowej Izby Radców Prawnych.

Tym samym, orzeczono jak w sentencji.